

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1990-1991**

16 MAI 1991

Projet de loi relatif à la publicité trompeuse en ce qui concerne les professions libérales

AVIS

**DE LA COMMISSION DE L'ECONOMIE
A LA COMMISSION
DE L'AGRICULTURE
ET DES CLASSES MOYENNES**

**Rapport
de M. de WASSEIGE**

A la demande de la Commission de l'Agriculture et des Classes moyennes, la Commission de l'Economie a consacré sa réunion du 16 mai 1991 à l'examen de la concordance des dispositions du présent projet de loi avec celles du projet de loi sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection du consommateur qu'elle vient d'adopter.

Ont participé aux travaux de la Commission :

1. Membres effectifs : MM. Hatry, président; Aerts, Antoine, Boël, Decléty, De Cooman, Dufaux, Van Nevel et de Wasseige, rapporteur.
2. Membre suppléant : M. Van den Broeck.
3. Autre sénateur : M. Dierickx.

R. A 15294*Voir :***Document du Sénat :****1234-1** (1990-1991) : Projet de loi.**BELGISCHE SENAAAT****ZITTING 1990-1991**

16 MEI 1991

Ontwerp van wet betreffende de misleidende reclame inzake de vrije beroepen

ADVIES

**VAN DE COMMISSIE VOOR DE
ECONOMISCHE AANGELEGENHEDEN AAN
DE COMMISSIE VOOR DE
LANDBOUW EN DE MIDDENSTAND**

**Verslag uitgebracht
door de heer de WASSEIGE**

Op verzoek van de Commissie voor de Landbouw en de Middenstand heeft de Commissie voor de Economische Aangelegenheden tijdens haar vergadering van 16 mei 1991 de concordantie onderzocht tussen de bepalingen van het voorliggend ontwerp van wet en die van het ontwerp van wet betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument, dat zij net heeft goedgekeurd.

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heren Hatry, voorzitter; Aerts, Antoine, Boël, Decléty, De Cooman, Dufaux, Van Nevel en de Wasseige, rapporteur.
2. Plaatsvervanger : de heer Van den Broeck.
3. Andere senator : de heer Dierickx.

R. A 15294*Zie :***Gedr. St. van de Senaat :****1234-1** (1990-1991) : Ontwerp van wet.

Article 1er

Un membre fait remarquer que la notion de profession libérale est définie ici négativement par rapport à la loi sur les pratiques du commerce.

Les activités agricoles et d'élevage étant expressément exclues du champ d'application du projet de loi et l'étant également de celui des pratiques du commerce, l'intervenant s'inquiète de cet apparent vide juridique.

Le Ministre le rassure en expliquant que si un faisceau d'indices permet de démontrer que les agriculteurs se sont livrés à des pratiques réglementées par une de ces deux lois, ces réglementations leur seront appliquées.

Le Ministre ajoute que lors de l'élaboration du présent projet, on s'est scrupuleusement référé au texte du projet de loi sur les pratiques du commerce et que les remarques formulées au cours de sa discussion ont été prises en considération.

En ce qui concerne la définition de la publicité, un membre fait remarquer que, si on la compare avec celle qui figure à l'article 22 du projet de loi sur les pratiques du commerce, on constate que les mots « direct ou indirect » n'ont pas été repris.

Le Ministre déclare qu'en effet ce sont les termes de la Directive européenne qui ont été repris ici. Il ne voit cependant pas d'inconvénient à reprendre éventuellement la définition de l'article 22.

La Commission estime que les mots « direct ou indirect » ont leur raison d'être et pourraient être ajoutés à la définition du présent projet.

A propos de la définition de la publicité trompeuse, l'intervenant constate que les 13 points de l'article 23 du projet de loi sur les pratiques du commerce ne sont pas repris.

Un commissaire déclare qu'il s'agit d'une liste de formes de publicité susceptible d'induire en erreur. Or, le présent projet est exclusivement relatif à la publicité trompeuse, donc de portée plus limitée. Une identité totale entre les deux projets ne s'impose pas.

L'intervenant l'admet, mais il estime souhaitable que dans le rapport, et notamment à l'article 3, on renvoie à l'article 23 de la loi sur les pratiques du commerce.

La Commission marque son accord.

Article 3

Un commissaire souhaite que le 4° de l'article 23 du projet de loi sur les pratiques du commerce soit ajouté à l'article 3, sous forme d'un d).

Artikel 1

Een lid merkt op dat het begrip « vrij beroep » ten opzichte van de wet op de handelspraktijken hier een negatieve definitie krijgt.

Spreeker stelt vast dat de landbouwbedrijvigheid en de veeteelt uitdrukkelijk worden uitgesloten van het toepassingsgebied, niet alleen van dit ontwerp maar ook van dat betreffende de handelspraktijken. Hij spreekt daarom zijn bezorgdheid uit over wat hem een juridisch vacuüm toeschijnt.

De Minister wil hem op dat punt geruststellen en deelt mee dat indien een aantal gegevens erop wijzen dat landbouwers door een van deze twee wetten geregelde praktijken hebben verricht, die regeling ook op hen van toepassing is.

De Minister voegt er nog aan toe dat men bij het opstellen van dit ontwerp angstvallig rekening gehouden heeft met het ontwerp van wet betreffende de handelspraktijken en tevens met de opmerkingen die bij de bespreking ervan werden gemaakt.

Een lid wijst erop dat men in het begrip « reclame » de woorden « rechtstreeks of onrechtstreeks » niet heeft overgenomen uit artikel 22 van het ontwerp van wet betreffende de handelspraktijken.

De Minister antwoordt dat men op dat punt de terminologie van de Europese richtlijn heeft gevolgd. Hij heeft er evenwel geen bezwaar tegen de bepaling van artikel 22 eventueel over te nemen.

De Commissie meent dat de woorden « rechtstreeks of onrechtstreeks » hun betekenis hebben en in de bepaling van het voorliggend ontwerp ingevoegd zouden kunnen worden.

Spreeker merkt voorts op dat het begrip « misleidende reclame » geen rekening houdt met de dertien punten van artikel 23 van het ontwerp betreffende de handelspraktijken.

Een ander lid wijst erop dat die opsomming een aantal soorten van reclame geeft die verwarring kunnen stichten. Daartegenover staat dat het voorliggend ontwerp uitsluitend over misleidende reclame handelt en dus minder ruim is. De twee ontwerpen hoeven niet volledig gelijkgeschakeld te worden.

De vorige spreker is het daarmee eens, doch hij vindt het raadzaam in het verslag, onder meer bij artikel 3, te verwijzen naar artikel 23 van de wet betreffende de handelspraktijken.

De Commissie stemt daarmee in.

Artikel 3

Een lid stelt voor aan artikel 3 van dit ontwerp een d) toe te voegen dat de inhoud overneemt van het 4° van artikel 23 van het ontwerp van wet betreffende de handelspraktijken.

Le Ministre attire tout d'abord l'attention de la Commission sur le fait que le présent projet ressort d'une philosophie différente de celle du projet sur les pratiques du commerce.

Ces projets de lois sont imposés par une Directive européenne. Leur champ d'application étant un peu différent, on a préféré en faire deux projets distincts.

Toutes leurs dispositions ne sont donc pas comparables. S'il y a omission d'informations essentielles, les caractéristiques des biens et des services ne seront pas respectées. Le texte se borne à donner des éléments d'appréciation. La jurisprudence jouera un rôle important.

Le Ministre ne s'oppose cependant pas à ce qu'on ajoute cet élément en d).

Un membre s'étonne de ne voir figurer la notion d'omission d'informations essentielles ni dans la Directive européenne, ni dans l'article 1er, point 2 du présent projet. Il n'est dit nulle part que la publicité doit être complète.

En conclusion, la Commission estime que la notion d'omission d'informations essentielles pourrait être ajoutée à cet article.

Article 4

Le Ministre fait remarquer qu'il existe deux différences avec les dispositions de l'article 95 du projet de loi sur les pratiques du commerce.

Premièrement, c'est le président du tribunal de première instance qui est compétent et non plus le président du tribunal de commerce. On dispose de cette manière de l'avantage de l'unicité des saisines pour la forme et pour le fond au tribunal de première instance.

Deuxièmement, pour répondre aux exigences de la Directive européenne, un second alinéa a été ajouté à cet article.

Un membre considère que cet ajout est excellent et annonce son intention de déposer un amendement tendant à le faire insérer également dans l'article 95 du projet de loi sur les pratiques du commerce, lors de sa discussion en séance publique.

Un autre membre voudrait que soit précisé quel sera le tribunal de première instance compétent.

Le Ministre renvoie aux dispositions du Code judiciaire.

In de eerste plaats merkt de Minister op dat het voorliggend ontwerp van een andere zienswijze uitgaat dan het ontwerp betreffende de handelspraktijken.

Die twee ontwerpen moesten er komen vanwege een Europese richtlijn. Aangezien zij evenwel niet volledig dezelfde toepassingsfeer hebben, heeft men het verkieslijk geoordeeld twee ontwerpen op te maken.

Al hun bepalingen zijn dus niet zonder meer te vergelijken. Indien er essentiële inlichtingen worden weggelaten, kunnen de kenmerken van de goederen en de diensten niet in aanmerking genomen worden. De tekst geeft alleen een aantal middelen om de zaak te beoordelen, en de rechtspraak valt daarbij een belangrijke taak ten deel.

De Minister is er evenwel niet tegen gekant dat men die bepaling in een d) aan het artikel toevoegt.

Een lid spreekt er zijn verwondering over uit dat men het begrip « weglating van essentiële inlichtingen » niet terugvindt in de Europese richtlijn, noch in artikel 1, punt 2, van het voorliggend ontwerp. Nergens staat er te lezen dat reclame ook nog volledig moet zijn.

Tot besluit meent de Commissie dat het begrip « weglating van essentiële inlichtingen » aan dit artikel toegevoegd zou kunnen worden.

Artikel 4

De Minister merkt op dat dit artikel op twee punten afwijkt van artikel 95 van het ontwerp betreffende de handelspraktijken.

In de eerste plaats is voortaan de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg bevoegd en niet meer zijn collega van de rechtbank van koophandel. Door de zaak naar de vorm zowel als wat de inhoud betreft bij de rechtbank van eerste aanleg aanhangig te maken, komt men tot een grotere eenheid.

In de tweede plaats werd aan dit artikel een tweede lid toegevoegd, om te voldoen aan de vereisten die de Europese Richtlijn oplegt.

Een lid gaat ervan uit dat deze toevoeging een merkelijke tekstverbetering vormt en deelt mee dat hij bij amendement dezelfde toevoeging wil voorstellen in artikel 95 van het ontwerp van wet betreffende de handelspraktijken, bij de behandeling in de openbare vergadering.

Een ander lid vraagt dat zou worden bepaald welke rechtbank van eerste aanleg bevoegd is.

De Minister verwijst op dat punt naar het Gerechtelijk Wetboek.

Un membre regrette que ce projet de loi ne traite pas, comme celui sur les pratiques du commerce, de l'obligation d'information vis-à-vis du consommateur.

Le Ministre répond que le gouvernement a donné son accord pour ce projet, dans des limites précises qu'il ne lui appartient pas d'élargir.

En conclusion, la Commission de l'Economie transmet l'ensemble des remarques formulées ci-dessus à la Commission de l'Agriculture et des Classes moyennes qui leur donnera la suite qu'elle jugera souhaitable (voir annexe).

La Commission fait confiance au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

Le Rapporteur,
Y. de WASSEIGE.

Le Président,
P. HATRY.

Een ander lid betreurt dat dit ontwerp met geen woord rept van de verplichting om de consument voor te lichten, wat het ontwerp betreffende de handelspraktijken wel doet.

De Minister antwoordt dat de Regering zich met dit ontwerp akkoord heeft verklaard binnen bepaalde grenzen waar hij niet meer kan aan raken.

Tot besluit zendt de Commissie voor de Economische Aangelegenheden al haar opmerkingen aan de Commissie voor de Landbouw en de Middenstand, die zal beslissen welk gevolg zij daaraan geeft (*cf.* bijlage).

De Commissie schenkt vertrouwen aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.

De Rapporteur,
Y. de WASSEIGE.

De Voorzitter,
P. HATRY.

ANNEXE

PROPOSITIONS DE MODIFICATIONS

A. Article 1er

Au point 2 définissant la publicité, remplacer les mots « dans le but de promouvoir » par les mots « dans le but direct ou indirect de promouvoir ».

Justification

Il convient de rapprocher la définition de la publicité de celle qui figure à l'article 22 du projet de loi sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection des consommateurs (Doc. Sénat, n° 1200-2, 1990-1991, p. 130).

B. Article 1er

Au point 3 définissant la publicité trompeuse, le rapport devrait, notamment, renvoyer à l'article 23 du même projet de loi qui énumère les cas de publicité interdite. Parmi ceux-ci, les points 1°, 2°, 3°, 4°, 7°, 8° et 13°, se rangent nettement dans la catégorie de la publicité trompeuse; mais les points 5°, 6°, 11° et 12° devraient aussi être considérés comme publicité trompeuse.

C. Article 3

Compléter l'article 3 par un alinéa, libellé comme suit: « En outre, il sera tenu compte des omissions d'informations essentielles relatives aux points a), b) et c) du premier alinéa. »

Justification

Il ne suffit pas que les indications que contient une publicité soient exactes pour que cette publicité ne soit pas trompeuse, encore faut-il qu'elle n'omette pas des indications essentielles, faute desquelles ladite publicité peut s'avérer trompeuse.

BIJLAGE

VOORGESTELDE WIJZIGINGEN

A. Artikel 1

In punt 2 van dit artikel de woorden « ter bevordering van de afzet van goederen of diensten » te vervangen door de woorden « die rechtstreeks of onrechtstreeks ten doel heeft de afzet van goederen of diensten te bevorderen ».

Verantwoording

De bepaling van het begrip « reclame » behoort nauwer aan te sluiten bij die welke artikel 22 van het ontwerp van wet betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument geeft (cf. Gedr. St. Senaat, 1200-2, 1990-1991, blz. 130).

B. Artikel 1

In punt 3, dat het begrip « misleidende reclame » bepaalt, zou het verslag onder meer moeten verwijzen naar artikel 23 van het ontwerp betreffende de handelspraktijken, dat bepaalt in welke gevallen reclame verboden is. Zo behoren de punten 1°, 2°, 3°, 4°, 7°, 8° en 13° kennelijk tot de categorie van de misleidende reclame. Voorts is het ook zo dat de punten 5°, 6°, 11° en 12° beschouwd kunnen worden als handelend over misleidende reclame.

C. Artikel 3

Aan dit artikel een lid toe te voegen, luidende: « Daarenboven wordt rekening gehouden met het weglaten van essentiële inlichtingen over de punten a), b) en c) van het eerste lid. »

Verantwoording

Het is niet voldoende dat reclame correcte informatie geeft om niet misleidend te zijn. Zij mag ook geen essentiële inlichtingen achterhouden, want anders kan zij misleidend zijn.